

περισσή έπιμέλεια, πληθώρα λέξεων πού ἀνάγονται στό γλωσσικό ίδιωμα τῆς Τερπνῆς καί τῆς Νιγρίτας, ἀλλά καί πλήθος ἄλλων ὄμηρικῶν, προκλασικῶν, κλασικῶν, ἐλληνιστικῶν, ἐλληνορωμαϊκῶν καί βυζαντινῶν λέξεων.

Τό διελίο αὐτό, τό όποιο, ὅπως τονίζει ὁ συγγραφέας προλογικά, ἐγράφη κυρίως γιά τούς Τερπνιῶτες καί τούς Νιγριτινούς, γιά νά φέρει στή μνήμη τους τή γλώσσα τους, ὅπως τήν ἀκουοσαν στό σπίτι ἀπό γιαγιάδες καί μανάδες, ὅπως τήν μίλησαν μέ παπποῦδες καί πατεράδες. Περιλαμβάνει ἀκόμα δείγματα γλώσσας, δημοτικά τραγούδια, παροιμίες, παροιμιώδεις φράσεις, λαϊκά γνωμικά, αἰνίγματα, ἔμμετρα διάφορα, τά τοπωνύμια τῆς Τερπνῆς καί τῆς Νιγρίτας καί κύρια ὄνόματα.

Μόνη φιλοδοξία τοῦ συγγραφέα «εἶναι νά καταγράψει στή γλώσσα τοῦ τόπου του καί νά συμβάλει ὅσσο μπορεῖ, ὥστε ὁ μύθος γιά τίς λεγόμενες χωριάτικες λέξεις νά πάρει τίς σωστές του διαστάσεις», πράγμα τό όποιο καί ἐπέτυχε πλήρως μέ τήν ἐπιστημονική ἀκρίβεια καί τήν ἔρευνα, καίτοι εἶναι φυσικός καί ὄχι γλωσσολόγος.

Γενικά, πρόκειται γιά μιά ἔκδοση ἀξιόλογη πού μέ τήν πληρότητα τῶν στοιχείων πού διαλαμβάνει ἐν σχέσει μέ τή γλώσσα τῶν Τερπνιωτῶν καί τῶν Νιγριτινῶν, συμβάλλει ἀναμφισβήτητα στήν διάσωση τοῦ γλωσσικοῦ ίδιωματος αὐτῶν καί, ἐκ παραλλήλου, μέ τήν παράθεση τοπωνυμίων, δημοτικῶν τραγουδιῶν, παροιμιῶν, λαϊκῶν γνωμικῶν καί παροιμιωδῶν φράσεων, συντελεῖ στή διατήρηση καί διάσωση τῆς τοπικῆς ιστορίας καί τῆς λαογραφίας μας.

ΚΩΝΣΤ. Β. ΧΙΩΛΟΣ
δρ Νομικῆς

Χριστοφόρου Μελλίδη, Οἱ πόρτες τῶν Σερρῶν.

΄Από τόν γνωστό καί δρασευμένο ἀπό τήν Άκαδημία Αθηνῶν ζωγράφο Χριστόφορο Μελλίδη, ἐκυκλοφορήθη καί μᾶς ἀπεστάλη τιμητικῶς τό νέο διελίο του (Λεύκωμα), ὑπό τόν τίτλο: «Οἱ πόρτες τῶν Σερρῶν» (35 σχέδια ἀπό πόρτες τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν καί τῆς περιοχῆς των).

Τό διελίο τυπώθηκε τόν Ιούνιο τοῦ 1999 στό τυπογραφεῖο τῶν Αδελφῶν Χαραλαμπίδη στίς Σέρρες, καί ἀποτελεῖ ἔκδοση τοῦ Κέντρου Αρχιτεκτονικῆς Παράδοσης Σερρῶν. Προλογίζεται ἀπό τόν φιλόλογο-ἀρχαιολόγο κ. Πέτρο Κ. Σαμσάρη καί ἀφιερώνεται στούς ἀνώνυμους λαϊκούς μαστόρους, ξυλουργούς, σιδεράδες, πού ἔδωσαν ὄμορφιά στίς προσόψεις τῶν παλιῶν σπιτιῶν.

Τό νέο αύτό βιβλίο-λεύκωμα του κ. Χρ. Μελλίδη ἀποτελεῖ συμπλήρωμα παλαιοτέρων σχετικῶν βιβλίων του («Παραδοσιακές Βρύσες τῶν Σερρῶν», 1982 καὶ «Τά Νεοκλασικά τῶν Σερρῶν» 1991), μέ τά ὅποια ὁ διακεκριμένος αὐτός καλλιτέχνης, διασώζοντας τήν ἀρχιτεκτονική κληρονομιά τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν καὶ τῆς περιοχῆς των, γράφει ίστορία, συνδέοντας μέ αὐτήν ἄρρητα τό ὄνομά του.

Τέλος, θά πρέπει νά σημειώσουμε ἀκόμη, ὅτι ὁ ζωγράφος Χρ. Μελλίδης εἶναι, ἐκτός τῶν ἄλλων, καὶ ἰδρυτής τοῦ Κέντρου Ἀρχιτεκτονικῆς Παραδοσικῆς τῶν Σερρῶν, τό ὅποιο, ἰδρυθέν τό 1983, διαθέτει ἔνα σπάνιο ἀρχεῖο ἀπό σχέδια καὶ φωτογραφίες τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν πού χάνεται, καθώς καὶ σχέδια ἀπό παραδοσιακές δρύσες, ὑπαίθριους φούρνους καὶ παλιές πόρτες τῆς Μακεδονίας.

Τόσο στόν κ. Χρ. Μελλίδη, ὃσο καὶ στούς λοιπούς συντελεστές καὶ τούς χορηγούς τῆς λίαν ἀξιόλογης αὐτῆς ἐκδόσεως, ἐκφράζουμε τά πλέον θεομά μας συγχαρητήρια, εὐχόμενοι νά συνεχίσουν μέ τό ἵδιο ἀδιάπτωτο ἐνδιαφέρον τήν τόσο ἐπωφελῆ καὶ κατά πάντα ἐπαινετή προσπάθειά τους πού στοχεύει στήν διάσωση καὶ προβολή τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ πολιτισμικῆς κληρονομιᾶς τοῦ τόπου μας.

ΚΩΝΣΤ. Β. ΧΙΩΛΟΣ
δρ Νομικῆς

Ἐπισκόπου Διονυσίου Κ. Κυράτσου, Δρος Θεολογίας-Μητροπολίτου Δράμας, Συμβολή στήν Ιστορία τῆς Μητροπόλεως Δράμας.

Ύπό τοῦ σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δράμας κ. Διονυσίου ἐκυκλοφορήθη καὶ μᾶς ἀπεστάλη τιμητικῶς τό νέον βιβλίον του ὑπό τόν τίτλον «Συμβολή στήν Ιστορία τῆς Μητροπόλεως Δράμας» (μέ βάση πατριαρχικά ἔγγραφα, 1608-1931).

Τό ἐν λόγῳ βιβλίον τοῦ πολυγραφωτάτου Ἀγίου Δράμας συμπληρώνει προηγούμενον σχετικόν πόνημά του μέ τίτλον «Ιστορία τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Δράμας», πού ἔξεδόθη τό ἔτος 1995, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως 30 ἑτῶν ἀπό τῆς ἐκλογῆς του ως Μητροπολίτου.

Ο διακεκριμένος ἰεράρχης, καταξιωμένος θεολόγος-συγγραφεύς καὶ ἀκάματος ἐργάτης τοῦ Ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ πνεύματος, ὁ ὅποιος, σημειωτέον, τυγχάνει καὶ διδάκτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἔχει πλούσιον ποιμαντικόν καὶ συγγραφικόν ἔργον.